

Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарты (IAS) 27 «Өзүнчө финансылык отчеттуулук»

Максаты

- 1 Бул стандарттын максаты ишкана өзүнчө финансылык отчеттуулукту даярдоодо туунду ишканага, биргелешкен ишканаларга жана ассоциацияланган ишканаларга инвестицияны эсепке алуунун жана маалыматтарды ачып көрсөтүүнүн эрежелерин белгилөө болуп саналат.

Колдонуу чөйрөсү

- 2 Бул стандарт, эгерде ишкана туунду ишканаларга, биргелешкен ишканаларга жана ассоциацияланган ишканаларга инвестицияларды эсепке алууда жергиликтүү ченемдик-укуктук актылар боюнча өзүнчө тандоо жасаса же өзүнчө финансылык отчеттуулукту берүүгө милдеттүү болсо, колдонулат.
- 3 Бул стандарт кайсы ишканалар өзүнчө финансылык отчеттуулукту түзүүгө милдеттүү экендигин аныктабайт. Стандарт ишкана Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандартына ылайык өзүнчө финансылык отчеттуулукту даярдаганда колдонулат.

Аныктамалар

- 4 Бул стандартта төмөндөгү терминдер көрсөтүлгөн мааниде пайдаланылат:

Бириктирилген финансылык отчеттуулук – башкы ишкананын жана анын туунду ишканаларынын активдери, милдеттенмелери, өздүк капиталдары, кирешелери, чыгашалары жана акча каражаттарынын агымдары бирдиктүү экономикалык субъектке тиешелүүдөй көрсөтүлгөн топтун финансылык отчеттуулугу.

Өзүнчө финансылык отчеттуулук – ишкана тарабынан түзүлгөн, анда ишкана өз тандоосу боюнча ушул стандарттын талаптарын сактоо менен, «Финансылык инструменттер» ФОЭС (IFRS) 9га ылайык баштапкы наркы боюнча же «Ассоциацияланган ишканаларга жана биргелешкен ишканаларга салынган инвестициялар» ФОЭС (IAS) 28де сыпатталгандай, үлүштүк катышуу методун пайдалануу менен туунду ишканаларга, биргелешкен ишканаларга жана ассоциацияланган ишканаларга салынган өз инвестицияларын эсепке алууга болгон финансылык отчеттуулук.

- 5 Төмөндөгү аныктамалар «Бириктирилген финансылык отчеттуулук» ФОЭС (IFRS) 10дун А тиркемесинде, «Биргелешкен ишкердик» ФОЭС (IFRS) 11дин А тиркемесинде жана ФОЭС (IAS) 28дин 3-пунктунда белгиленген:
 - ассоциацияланган ишкана
 - инвестициялар объекттин контролдоо
 - үлүштүк катышуу методу
 - топ
 - инвестициялык ишкана

- биргелешкен контроль
 - биргелешкен ишкана
 - биргелешкен ишкананын катышуучусу
 - башкы ишкана
 - олуттуу таасир
 - туунду ишкана.
- 6 Өзүнчө финансылык отчеттуулук – 8 - 8А-пункттарында жазылгандардан айырмаланып, бириктирилген финансылык отчеттуулукка же туунду ишканалары жок, бирок ассоциацияланган ишканаларда же биргелешкен ишканаларда инвестициялары бар болсо, анда ассоциацияланган ишканалардын же биргелешкен ишканалардын инвестициялары ФОЭС (IAS) 28ге ылайык үлүштүк катышуу методу боюнча эсепке алынуучу бириктирилген финансылык отчеттуулукка же инвестордун финансылык отчеттуулугуна толуктоо катары көрсөтүлөт.
- 7 Туунду ишканалары да, ассоциацияланган ишканалары да жок жана биргелешкен ишканалардын катышуучусу болбогон ишкананын финансылык отчеттуулугу өзүнчө финансылык отчеттуулук болуп эсептелбейт.
- 8 ФОЭС (IFRS) 10дун 4(а)-пунктуна ылайык консолидациядан же финансылык отчеттуулугуна же ФОЭС (IAS) 28дин (2011-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) 17-пунктуна ылайык үлүштүк катышуу методун пайдалануудан бошотулган ишкана өзүнчө финансылык отчеттуулукту өзүнүн бирден-бир финансылык отчеттуулук катары көрсөтсө болот.
- 8А Бүткүл учурдагы мезгил ичинде жана көрсөтүлгөн салыштырмалуу мезгилдердин баарында консолидация тууралуу талаптардан өзгөчө учурду колдонууга милдеттүү болгон инвестициялык ишкана өзүнүн бардык туунду ишканаларына карата ФОЭС (IFRS) 10дун 31-пунктуна ылайык өзүнчө финансылык отчеттуулукту өзүнүн бирден-бир финансылык отчеттуулугу катары көрсөтөт.

Өзүнчө финансылык отчеттуулукту даярдоо

- 9 Өзүнчө финансылык отчеттуулук 10-пунктта көрсөтүлгөн өзгөчө учурлар эсепке алынуу менен, колдонулуучу бардык ФОЭСтерге ылайык даярдалууга тийиш.
- 10 Өзүнчө финансылык отчеттуулукту даярдоодо ишкана туунду ишканаларга, биргелешкен ишканаларга жана ассоциацияланган ишканаларга салынган инвестицияларын эске алууга тийиш:
- (а) же баштапкы наркы боюнча;
 - (b) же ФОЭС (IFRS) 9га ылайык; же
 - (c) же ФОЭС (IAS) 28де сыпатталгандай, үлүштүк катышуу методун пайдалануу менен.

Ишкана инвестициялардын ар бир категориясы үчүн эсепке алуунун бирдиктүү тартибин пайдаланууга тийиш. Баштапкы наркы боюнча же үлүштүк катышуу

методун пайдалануу менен эске алынган инвестициялар сатууга же бөлүштүрүүгө арналган катары классификацияланганда (сатууга же бөлүштүрүүгө арналган катары классификацияланган чыгып жаткан топко кошулганда) «Сатууга арналган жүзүртүүдөн тышкаркы активдер жана токтотулган ишмердүүлүк» ФОЭС (IFRS) 5ке ылайык чагылдырылууга тийиш. ФОЭС (IFRS) 9га ылайык эсепке алынган инвестицияларды баалоо бул жагдайларда өзгөрүлбөйт.

- 11 Эгерде ишкана ФОЭС (IAS) 28дин (2011-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) 18-пунктуна ылайык тандоо жасап, ассоциацияланган ишканаларга же биргелешкен ишканаларга инвестицияларды ФОЭС (IFRS) 9га ылайык пайда же зыяндар аркылуу адилет нарк боюнча бааласа, анда ал бул инвестицияларды ушул сыяктуу эле өзүнчө финансылык отчеттуулукта эсепке алууга тийиш.
- 11A Эгерде ФОЭС (IFRS) 10дун 31-пунктуна ылайык башкы ишкана туунду ишканага өзүнүн инвестицияларын ФОЭС (IFRS) 9га ылайык пайда же зыян аркылуу адилет нарк боюнча бааласа, анда ал бул инвестицияларын ушул сыяктуу эле өзүнчө финансылык отчеттуулукта эсепке алууга тийиш.
- 11B Эгерде башкы ишкана инвестициялык ишкана болуудан калса же инвестициялык ишкана болуп жатса, анда ал бул өзгөрүүнү статусу өзгөргөн күндөн тартып, төмөндөгүдөй эсепке алууга тийиш.
- (a) (a) эгерде башкы ишкана инвестициялык ишкана болуудан калса, анда бул ишкана туунду ишканасына инвестицияны 10-пунктка ылайык эсепке алууга тийиш. Статусу өзгөргөн күн сатып алуунун шарттуу күнү катары каралууга тийиш. Туунду ишканага инвестиция 10-пунктка ылайык эсепке алууда чагылдырылса, туунду ишкананын сатып алуунун шарттуу күнүнө карата адилет наркы өткөрүлүп берилген шарттуу ордун толтуруу катары эсептелүүгө тийиш.
 - (i) [алып салынган]
 - (ii) [алып салынган]
 - (b) эгерде ишкана инвестициялык ишкана болуп жатса, ал туунду ишканага инвестицияларды ФОЭС (IFRS) 9га ылайык пайда же зыян аркылуу адилет нарк боюнча эске алууга тийиш. Туунду ишкананын баланстык баасынын буга чейинки мааниси менен инвестордун статусу өзгөргөн күнгө карата адилет нарктын ортосундагы айырма пайданын же зыяндын курамындагы натыйжа (оң же тескери) катары таанылууга тийиш. Мурда башка жыйынды кирешенин курамында чагылдырылган туунду ишканага тийиштүү пайданын же зыяндын топтолгон суммасы инвестициялык ишканада бул туунду ишканалар статусу өзгөрүшүнүн күнүнө карата чыгып калышса дагы, эсепке алынууга тийиш.
- 12 **Ишкана туунду ишканалардан, биргелешкен ишканалардан жана ассоциацияланган ишканалардан алынган дивиденддерди ишканага дивиденддерди алуу укуктары белгиленген учурда ишкананын өзүнчө финансылык отчеттуулугунда таанууга тийиш. Дивиденддер, ишкана үлүштүк катышуу методун пайдалануу тууралуу чечим кабыл алган учурларды кошпогондо, пайданын же зыяндын курамында таанылат жана бул учурда дивиденддер инвестициянын баланстык наркынын төмөндөшү катары таанылат.**
- 13 Башкы ишкана өз тобунун түзүмүн кайра түзүп жатканда өзүнүн башкы ишканасы катары жаңы ишкананы уюштурууда төмөндөгү критерийлер сакталат:

- (a) жаңы башкы ишкана баштапкы башкы ишкананын болгон үлүштүк инструменттеринин ордуна үлүштүк инструменттерди чыгаруу жолу менен баштапкы башкы ишканага контролду алат;
- (b) жаңы топтун жана баштапкы топтун активдери жана милдеттенмелери түздөн-түз өзгөртүп түзүлгөнгө чейин да, андан кийин да бирдей болуп кала берет; жана
- (c) баштапкы башкы ишкананын кайрадан түзгөнгө чейинки менчик ээлери баштапкы топтун жана жаңы топтун таза активдериндеги абсолюттук жана салыштырмалуу үлүшүнө түздөн-түз өзгөртүп түзүлгөнгө чейин да, андан кийин да бирдей ээ болот,

ал эми жаңы башкы ишкана өзүнүн баштапкы башкы ишканага инвестицияларын өзүнчө финансылык отчеттуулугунда 10(a)-пунктуна ылайык эске алат, жаңы башкы ишкана баштапкы башкы ишкананын кайра түзүлгөн күнүнө карата өзүнчө финансылык отчеттуулугунда таанылган өздүк капиталынын беренелериндеги өзүнүн үлүшүнүн баланстык наркынын өлчөмүндөгү баштапкы наркын баалоого тийиш.

- 14 Ушул сыяктуу эле, башкы ишкана болуп саналбаган ишкана 13-пунктта көрсөтүлгөн критерийлер сакталгыдай кылып, өзүнүн башкы ишканасы катары жаңы ишкананы түзө алат. 13-пунктун талаптары мындай түрдөгү өзгөртүп түзүүлөргө бирдей деңгээлде колдонулат. Мындай учурларда «баштапкы башкы ишкана» жана «баштапкы топ» терминдери «баштапкы ишкананы» билдирет.

Маалыматты ачып көрсөтүү

- 15 Ишкана өзүнчө финансылык отчеттуулугунда маалыматты ачып көрсөтүүдө бардык колдонулуучу ФОЭСтерди, 16-17-пункттардын талаптарын кошо эске алууга тийиш.**

- 16 Башкы ишкана ФОЭС (IFRS) 10дун 4(a)-пунктуна ылайык бириктирилген финансылык отчеттуулукту бербөөнү тандап алып, анын ордуна өзүнчө финансылык отчеттуулугун даярдаса, ишкана эске алынган өзүнчө финансылык отчеттуулугунда төмөндөгүлөрдү ачып көрсөтүүгө тийиш:**

- (a) бул отчеттуулук өзүнчө финансылык отчеттуулук болуп саналган, ишкана консолидациядан бошонууну пайдаланган фактыны; ачык пайдалануу үчүн жеткиликтүү болгон, тийиштүү Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандартына ылайык келген бириктирилген финансылык отчеттуулукту берген ишкананын негизги ишмердүүлүгүнүн аталышы жана жүргүзүлгөн жери (ошондой эле юридикалык каттоодо турган өлкөнү, эгерде негизги ишмердүүлүктү жүргүзгөн жеринен айырмаланса), ошондой эле мындай бириктирилген финансылык отчеттуулукту алууга мүмкүн болгон даректи.
- (b) туунду ишканаларга, биргелешкен ишканаларга жана ассоциацияланган ишканаларга салынган олуттуу инвестицияларынын тизмеги, анын ичинде:
 - (i) инвестиция объекттеринин аталышы.
 - (ii) негизги ишмердүүлүгүн жүргүзгөн жер (ошондой эле юридикалык каттоодо турган өлкөнү, эгерде негизги ишмердүүлүктү жүргүзгөн жеринен айырмаланса);

- (iii) инвестициялардын бул объекттеринде өзүнүн ээлик кылган үлүшү (добуш укуктарынын үлүшү, эгерде ал ээлик кылуу үлүшүнөн айырмаланса).
 - (c) (b) пунктчасында көрсөтүлгөн инвестицияларды эсепке алуунун колдонулган методунун сыпаттамасын.
- 16А Эгерде башкы ишкана болуп саналган инвестициялык ишкана (16-пунктта көрсөтүлгөн башкы ишканадан башкалары) 8-пунктка ылайык, өзүнүн бирден-бир финансылык отчеттуулугу катары өзүнчө финансылык отчеттуулукту түзсө, ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө тийиш. Инвестициялык ишкана ошондой эле «*Башка ишканаларга катышуу жөнүндө маалыматты ачып көрсөтүү*» ФОЭС (IFRS) 12ге ылайык талап кылынган инвестициялык ишканаларга тийиштүү ачып көрсөтүүлөрдү берүүгө тийиш.
- 17 Эгерде башкы ишкана болгон инвестициялык ишкана (16-16А-пункттарында көрсөтүлгөн башкы ишканадан башкалары) же инвестициялык объектке биргелешкен контроль жүргүзгөн же ага олуттуу таасири болгон инвестор өзүнчө финансылык отчеттуулук даярдашса, анда башкы ишкана же инвестор өзүнчө финансылык отчеттуулук тийиштүү болгон ФОЭС (IFRS) 10го, ФОЭС (IFRS) 11ге же ФОЭС (IAS) 28ге (2011-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) ылайык даярдалган финансылык отчеттуулукту көрсөтүүгө тийиш. Башкы ишкана же инвестор ошондой эле өздөрүнүн өзүнчө финансылык отчеттуулугунда төмөндөгү маалыматты ачып көрсөтүүгө тийиш:
- (a) бул отчеттуулук өзүнчө финансылык отчеттуулук болуп эсептелген фактыны жана алар боюнча бул финансылык отчеттуулук даярдалган себептерин, эгерде аны даярдоо мыйзамга ылайык талап кылынбаса.
 - (b) туунду ишканаларга, биргелешкен ишканаларга жана ассоциацияланган ишканаларга олуттуу инвестициялардын тизмеги, анын ичинде:
 - (i) инвестиция объектилеринин аталышы.
 - (ii) инвестиция объектилери негизги ишмердүүлүгүн жүргүзгөн жер (ошондой эле юридикалык каттоодо турган өлкөсү, эгерде ал негизги ишмердүүлүгүн жүргүзгөн жеринен айырмаланса).
 - (iii) инвестиция объектилеринде өзүнүн ээлик кылган үлүшү (добуш укуктарынын үлүшү, эгерде ал ээлик кылуу үлүшүнөн айырмаланса).
 - (c) (b) пунктчасында көрсөтүлгөн инвестицияларды эсепке алуунун колдонулган методунун сыпаттамасы.

Күчүнө кирүү күнү жана өткөөл жоболор

- 18 Ишкана бул стандартты 2013-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталган жылдык мезгилдерге колдонууга тийиш. Мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул стандартты алда канча эрте мезгилге карата пайдаланса, анда ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө жана стандартты ФОЭС (IFRS) 10, ФОЭС (IFRS) 11, ФОЭС (IFRS) 12 жана ФОЭС (IAS) 28 (2011-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) менен бир убакта колдонууга тийиш.

- 18A 2012-жылдын октябрында чыгарылган «*Инвестициялык ишканалар*» (ФОЭС (IFRS) 10го, ФОЭС (IFRS) 12ге жана ФОЭС (IAS) 27ге түзөтүүлөр) менен 5, 6, 17 жана 18-пункттарга түзөтүүлөр киргизилген, ошондой эле 8A, 11A - 11B, 16A жана 18B - 18I-пункттары кошулган. Ишкана көрсөтүлгөн түзөтүүлөрдү 2014-жылдын 1-январынан же бул күндөн кийин башталган жылдык мезгилдерге карата колдонууга тийиш. Мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул түзөтүүлөрдү мөөнөтүнөн мурда колдонсо, ал «*Инвестициялык ишканалар*» түзөтүүлөрүнүн курамына киргизилген бардык түзөтүүлөрдү бир убакта колдонууга тийиш.
- 18B Эгерде «*Инвестициялык ишканалар*» түзөтүүлөрүнүн алгачкы колдонуу күнүнө (бул стандарттын максаттары үчүн бул жылдык отчеттук мезгилдин башталышы болуп саналат, аларга карата бул түзөтүүлөр алгачкы колдонулат) карата башкы ишкана инвестициялык ишкана болуп саналат деген тыянакка келсе, ал туунду ишканаларына салынган өзүнүн инвестицияларына карата 18C - 18I-пункттарын колдонууга тийиш.
- 18C Туунду ишканаларына салынган өзүнүн инвестицияларын мурда алгачкы ирет колдонуу күнүнө карата баштапкы наркы боюнча баалаган инвестициялык ишкана мунун ордуна бул инвестицияны ушул стандарттын талаптары дайыма аракетте болгон сыяктуу, пайда же зыян аркылуу адилет наркы менен баалоого тийиш. Инвестициялык ишкана алгачкы ирет колдонуу күнүнөн түздөн-түз мурдагы жылдык мезгилге тийиштүү суммаларды ретроспективдүү оңдоп-түзөөнү жүргүзүүгө тийиш, ошондой эле бөлүштүрүлбөгөн пайданы түздөн-түз мурдагы мезгилдеги абал боюнча төмөндөгүлөрдүн ортосундагы айырмага карата оңдоп-түзөтүүгө тийиш:
- (a) инвестициянын мурдагы баланстык наркынын; жана
 - (b) инвестордун бул туунду ишканага инвестициясынын адилет наркынын.
- 18D Туунду ишканаларына салынган өзүнүн инвестицияларын мурда алгачкы колдонуу күнүнө карата башка жыйынды киреше аркылуу адилет наркы боюнча баалаган инвестициялык ишкана бул инвестицияны мурдагыдай эле адилет наркы боюнча баалаганын уланта берүүгө тийиш. Мурда башка жыйынды кирешенин курамында чагылдырылган адилет наркты оңдоп-түзөтүүдөн топтолгон сумма алгачкы колдонуу күнүнөн түздөн-түз мурдагы жылдык мезгилдин башталышына карата абалы боюнча бөлүштүрүлбөгөн пайдалардын курамына которулууга тийиш.
- 18E Инвестициялык ишкана алгачкы колдонуу күнүнө карата 10-пункт жол берген ФОЭС (IFRS) 9га ылайык мурда пайда жана зыян аркылуу адилет нарк боюнча баалоону чечкен туунду ишканадагы ээлик кылуу үлүшүн эсепке алуунун мурдагы тартибин оңдоп-түзөө жүргүзбөөгө тийиш.
- 18F Инвестициялык ишкана «*Адилет наркты баалоо*» ФОЭС (IFRS) 13тү колдонуу күнүнө чейин инвесторлорго же жетекчиликке көрсөтүлгөн адилет наркынын маанисин пайдаланууга тийиш, эгерде бул маанилер жакшы маалымдалган, мындай операция жүргүзүүнү каалаган көз карандысыз тараптардын ортосунда операция жүргүзүүдө баалоону өткөрүү күнүнө карата инвестиция алмаштырылышы мүмкүн болгон сумманы билдирсе.
- 18G Эгерде туунду ишканага инвестицияны 18C - 18F-пункттарына ылайык баалоо практикада мүмкүн эмес болсо («*Эсеп саясаты, бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жана каталар*» ФОЭС (IAS) 8де аныкталгандай), инвестициялык ишкана 18C - 18F-пункттарын колдонуу практикада мүмкүн болсо, эң эрте мезгилдин башталышына карата абалы

боюнча бул стандарттын талаптарын колдонууга тийиш; учурдагы мезгил мына ушул мезгил болушу мүмкүн. Эгерде ага карата бул пунктту практикада колдонуу мүмкүн болгон эң мурдагы мезгилдин башталышы учурдагы мезгил болбосо гана, инвестор алгачкы ирет колдонуу күнүнөн түздөн-түз мурдагы жылдык мезгилге тийиштүү суммаларды ретроспективдүү оңдоп-түзөө жүргүзүүгө тийиш. Эгерде инвестициялык ишкана үчүн туунду ишкананын ошол күнгө карата адилет наркын баалоо дээрлик ишке ашарлык болсо, түздөн-түз мурдагы мезгилге караганда эртерээк болсо, анда инвестор түздөн-түз мурдагы мезгилинин башталышына карата абалы боюнча өздүк капиталын төмөндөгүлөрдүн айырмасынын ортосунда тийиштүү оңдоп-түзөө жүргүзүүгө тийиш:

- (a) инвестициянын мурдагы баланстык наркынын; жана
- (b) инвестордун бул туунду ишканага инвестициясынын адилет наркынын.

Эгерде ага карата бул пунктту практикада колдонуу мүмкүн болгон эң эрте мезгил учурдагы мезгил болсо, анда өздүк капиталынын курамын оңдоп-түзөө учурдагы мезгилдин башталышына карата таанылууга тийиш.

18H Эгерде инвестициялык ишкананын туунду ишканага инвестициясы чыгып жатса же ага контролду жоготуу *«Инвестициялык ишканалар»* түзөтүүлөрүн алгачкы колдонуу күнүнө чейин ишке ашса, анда инвестициялык ишкана ушул инвестицияны эсепке алуу тартибине мурда колдонулган оңдоп-түзөөлөрдү жүргүзүүгө милдеттүү эмес.

18I 18C - 18G-пункттарында камтылган баштапкы колдонуу күнүнөн мурдагы жылдык мезгил көрсөтүлгөнүнө карабастан («түздөн-түз мурдагы мезгил»), ишкана андан мурдагы мезгилдерде көрсөткөн оңдоп-түзөлгөн салыштырмалуу маалыматты көрсөтүүгө укугу бар, бирок милдеттүү эмес. Эгерде ишкана алда канча эрте мезгилдерге карата оңдоп-түзөлгөн салыштырмалуу маалыматты көрсөтсө, анда 18C - 18G-пункттарындагы «түздөн-түз мурдагы мезгилге» бардык көрсөтмөлөр «оңдоп-түзөлгөн көрсөтүлгөн салыштырмалуу мезгилдердин эң эртесине» көрсөтмө катары каралууга тийиш. Эгерде ишкана алда канча эрте мезгилдерге карата оңдоп-түзөлгөн салыштырмалуу маалыматты көрсөтсө, анда ал оңдоп-түзөө жасалбаган маалыматты так идентификациялоого тийиш, ал башка негизде даярдалгандыгын билдирип, бул маалыматты даярдоонун негиздерине карата түшүндүрмө берүүгө тийиш.

18J 2014-жылы чыгарылган *«Өзүнчө финансылык отчеттуулуктагы үлүштүк катышуу методу»* (ФОЭС (IAS) 27ге түзөтүүлөр)» документи тарабынан 4 - 7, 10, 11B жана 12-пункттарга өзгөртүүлөр киргизилген. Ишкана бул өзгөртүүлөрдү 2016-жылдын 1-январынан же андан кийин башталган жылдык мезгилдерге карата, *«Эсеп саясаты, бухгалтердик баалоолордогу өзгөртүүлөр жана каталар»* ФОЭС (IAS) 8ге ылайык ретроспективдүү колдонууга тийиш. Мөөнөтүнөн мурда колдонууга жол берилет. Эгерде ишкана бул түзөтүүлөрдү алда канча эрте мезгилге карата колдонсо, ал бул фактыны ачып көрсөтүүгө тийиш.

ФОЭС (IFRS) 9га шилтемелер

19 Эгерде ишкана бул стандартты колдонсо, бирок али ФОЭС (IFRS) 9ду колдоно элек болсо, кандай болбосун ФОЭС (IFRS) 9га шилтеме жасоо *«Финансылык инструменттер: таануу жана баалоо»* ФОЭС (IAS) 39га шилтеме жасалган катары эсептелүүгө тийиш.

ФОЭС (IAS) 27нин (2008) колдонулушун токтотуу

- 20 Бул стандарт ФОЭС (IFRS) 10 менен бир убакта чыгарылат. Бул эки ФОЭС тең «*Бириктирилген жана өзүнчө финансылык отчеттуулук*» ФОЭС (IAS) 27ни (2008-жылдагы түзөтүүлөрдү эске алуу менен) алмаштырат.